

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 468/2012-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. februára 2013 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť T. G., P., zastúpenej advokátom JUDr. L. L., P., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Co 76/2010 a jeho rozsudkom z 27. septembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo T. G. podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Co 76/2010 a jeho rozsudkom z 27. septembra 2011 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19 Co 76/2010 z 27. septembra 2011 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. T. G. priznáva náhradu trov konania v sume 261,82 € (slovom dvestošesťdesiatjeden eur a osemdesiatdva centov), ktorú je Krajský súd v Prešove povinný vyplatiť na účet jej advokáta JUDr. L. L., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 468/2012-8 z 25. októbra 2012 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť T. G. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Co 76/2010 a jeho rozsudkom z 27. septembra 2011.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo najmä, že *«Porušovateľom základných práv sťažovateľky je Krajský súd v Prešove (ďalej „porušovateľ“).*

Konaním, ktorým došlo k porušeniu základných práv sťažovateľky, je rozsudok Krajského súdu v Prešove, č. k. 19 Co 76/2010 zo dňa 27. 09. 2011, ktorým Krajský súd v Prešove potvrdil rozsudok Okresného súdu v Prešove, č. k. 14 C 80/2005 zo dňa

28. 04. 2010. Rozsudok porušovateľa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 27. 10. 2011.

Žalobou doručenou súdu dňa 13. 05. 2005, v znení pripustených zmien petitu žaloby, žalobcovia žiadali, aby súd určil, že do dedičstva po nebohej E. K., rod. S.(...), patria novovytvorené parcely: KN-C 608 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 19 m², KN-C 609 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 64 m², KN-C 610 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 18 m², KN-C 603/18 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 13 m², KN-C 603/129 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 3310 m², KN-C 603/131 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 2 m², KN-C 603/133 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 80 m², KN-C 603/82 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 1420 m², KN-C 603/88 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 219 m², KN-C 611/2 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 300 m², KN-C 613 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 251 m², KN-C 614/1 - zastavaná plocha a nádvoria o výmere 59 m², nachádzajúce sa v kat. území H., vytvorené Geometrickým plánom č. 8/2010, vyhotoveným dňa 04. 02. 2010, Ing. K. P., overeným Správou katastra P. dňa 09. 03. 2010, pod č. 292/2010, a to v podiele 8/24. Žalobcovia poukázali na to, že sú oprávnenými dedičmi po E. K., rod. S. (E. K. užívala aj meno O. K. a tak aj dedila nehnuteľnosti v roku 1998 po svojom otcovi a mame), ktorá nadobudla po svojich rodičoch J. S. a V. S., rod. V., na základe dedičstva do podielového spoluvlastníctva, okrem iných parciel aj parcelu E - KN č. 117/4 - orná pôda vo výmere 5755 m², k. ú. H., vo veľkosti podielu 8/24. E. K. mala spoluvlastnícky podiel k parcele E - KN č. 117/4 - orná pôda vo výmere 5755 m², k. ú. H., zapísaný na LV č. 292.

Po vykonaní ROEP v roku 2001 nebolo pôvodným podielovým spoluvlastníkom zapísané spoluvlastníctvo k parcele č. E - KN č. 117/4, (resp. im bolo vlastníctvo k tejto parcele predtým zapísané na LV č. 292 zrušené) z dôvodu, že na tejto parcele stoja bývalé hydínárske závody a vlastníctvo v prospech nich je zapísané v súbore „C“ KN, na LV č. 255, k. ú. H., pričom celá výmera parcely E - KN č. 117/4 sa nachádza v areáli podniku. Žalobcovia poukázali hlavne na to, že pozemok, ktorý je predmetom tohto sporu nebol vyvlastnený a nikdy neprešiel na štát.

Žalovaní v 1/ až 3/ rade so žalobou nesúhlasili, poukázali na to, že žalobcom vznikli reštitučné nároky, pričom vlastníctvo k parcelám, ktoré sú predmetom žaloby, bolo od r. 1958 vedené na československý štát, ktorý sa od tohto obdobia ujal držby týchto parciel,

pričom v tomto výkone svojho práva nebol nijakým spôsobom rušený a žalobcovia sa mohli svojich nárokov domáhať len cestou reštitučného konania. Poukázali na to, že štát, ako právny predchodca žalovaných, bol vlastníkom prevádzaných nehnuteľností a teda právne úkony, ktoré v tejto súvislosti vykonal sú platné.

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol:

„Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že od r. 1958, kedy sporné parcely skonfiškoval štát, už vlastníctvo k sporným parcelám prešlo na viacero subjektov, a to aj na základe privatizácie, resp. následných kúpnych zmlúv, pričom za týchto okolností v prípade ak štát previedol majetok na tretie osoby, existuje v danom prípade zásada určitého legitímneho očakávania, že týmto vlastníkom musí byť daná možnosť počítať s udržaním stability právnych vzťahov (vlastníctva) a mala by im byť poskytnutá ochrana proti akejkol'vek zmene tohto stavu, ktorú nemohli rozumne očakávať, pretože v opačnom prípade, za situácie, že by neexistovala istota, či možno nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam bez toho, aby hrozilo, že za vlastníka bude následne určený niekto iný, u koho sa malo za to, že jeho právo zaniklo pred, v tomto prípade, viac ako 50 rokmi, a táto situácia ani s najväčšou možnou starostlivosťou, nemohla byť v okamžiku prevodu vlastníctva predvídaná, čo by neprijateľne narušilo zásadu právnej istoty, pričom štát je povinný chrániť záujmy osôb, ktoré podliehajú jeho jurisdikcii, aj z hľadiska nespochybnovania a stability vlastníctva (stanovisko pléna ÚS ČR č. 477/2005 Sb.)“.

„Súd s poukazom na uvedené uvádza, že vývojom súdnej praxe došlo k prijatiu záverov, že v takýchto prípadoch má prioritu princíp právnej istoty, ktorý je nepochybne potrebné mať na zreteli aj v rámci výkladu reštitučných zákonov, z ktorých vyplývajú určité lehoty a už aj z preambuly zákona č. 229/1991 Zb. vyplýva, že účelom tohto zákona, okrem iného bolo upraviť vlastnícke vzťahy k pôde v súlade so záujmami hospodárskeho rozvoja, pričom v rámci predchádzajúceho politického režimu došlo nepochybne k rozsiahlemu „zabratiu“ majetku fyzických osôb štátom, pričom pokiaľ by reštitučné predpisy nemali jasné pravidlá a stanovené lehoty, mohlo by dochádzať z hľadiska rozsahu, ako aj z časového hľadiska k značnej právnej neistote, čo ale samozrejme narušuje základné princípy demokratického štátu s trhovou ekonomikou“.

Voči rozsudku Okresného súdu v Prešove podala sťažovateľka v zákonom stanovenej lehote odvolanie.

Porušovateľ rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a v sťažnosťou napadnutom rozsudku okrem iného uviedol:

„Súd prvého stupňa vo veci správne rozhodol, správne zistil skutkový stav, správne aplikoval príslušné hmotnoprávne normy na zistený skutkový stav, vydal rozhodnutie v súlade s ustanoveniami procesného práva, správne a dostatočne svoje rozhodnutie odôvodnil, a s ktorým odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje“.

„Aj odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že lex specialis v danom prípade reštitučné predpisy je treba primárne aplikovať. Iba, ak na vec nemožno aplikovať lex specialis, nastupuje aplikácia lex generalis, ale až sekundárne. V prejednávanej veci však nebol na vec aplikovaný lex specialis, to znamená nárok nebol uplatnený podľa reštitučných predpisov, ale podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, teda lex generalis. Keďže reštitučný nárok nebol žalobcami uplatnený v zmysle reštitučných zákonov, uplynutím lehoty, počas ktorej to bolo možné zrealizovať, im zaniklo právo“.

„K odvolacím námietkam žalobcov Odvolací súd ešte dodáva, že z vykonaného dokazovania bolo zistené, že štát predmetné nehnuteľnosti odňal bez právneho dôvodu v roku 1958. Nehnuteľnosti teda boli evidované na štáte bez právneho dôvodu, následne jednak privatizáciou a jednak ďalšími zmluvami boli zapísané ako vlastníctvo žalovaných. Aj keď na vyjadrenie uvedeného súd prvého stupňa použil výraz, že na štát „prešlo vlastníctvo“, nebolo však tvrdené, že na základe platného právneho úkonu ale práve súd prvého stupňa konštatoval, že bez právneho dôvodu bol štát zapísaný ako vlastník. Štát následne sa správal a nakladal s touto nehnuteľnosťou ako vlastník. Nie je preto možné súhlasiť s odvolacou námietkou, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal s otázkou, ako došlo k strate vlastníctva právnych predchodcov žalobcov. Je tiež treba ešte uviesť, že do spisu boli pripojené fotokópie Výmeru o vlastníctve pôdy č. 2534/48 zo dňa 07. 04. 1948, od ktorých bol nárok žalobcov odôvodnený v dvoch vyhotoveniach, ktoré však vykazujú známky rozdielnosti“.

„Na veci nemôže zmeniť nič ani poukazovanie odvolateľov na iné rozhodnutia, či už Okresného alebo Krajského súdu v Prešove, ktorými bolo určené vlastnícke právo prídelcov; nakoľko od uvedených rozhodnutí už súdna prax zaujala iné stanovisko. Taktiež nie je možné súhlasiť ani s ďalšou odvolacou námietkou, že súd prvého stupňa sa

nevysporiadal zákonným spôsobom s dôkazmi, preto nezhodnotil a náležite neodôvodnil svoje rozhodnutie“.

„Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v celom rozsahu“.

Dňa 23. 12. 2011 podali žalobcovia: 1/ R. S.(...), 2/ J. S.(...), 3/ T. P., rod. S.(...), 4/ G. H., rod. S.(...) v konaní vedenom na OS v Prešove sp. zn. 14 C 80/2005 ústavnú sťažnosť. Sťažnosť je vedená na Ústavnom súde SR pod podacím číslom: 8579/2011. Sťažovateľka týmto pristupuje k tejto ústavnej sťažnosti v celom rozsahu a stotožňuje sa s jej dôvodmi.

Sťažovateľka navrhuje, aby Ústavný súd SR, na základe dôvodov uvedených v sťažnosti vedenej pod podacím číslom: 8579/2011 po jej prerokovaní rozhodol nálezom nasledovne:

1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Postupom Krajského súdu v Prešove, základné práva sťažovateľky, podľa článku 20 ods. 1, článku 46 ods. 1 Ústavy(...), článku 11 ods. 1, článku 36 ods. 1 Listiny(...), článku 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru(...) a článku 6 ods. 1 Dohovoru(...), rozsudkom zo dňa 27. 09. 2011 č. k. 19 Co 76/2011, porušené boli.

3. Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 27. 09. 2011 č. k. 19 Co 76/2011 sa zrušuje.

4. Vec sa vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

Sťažovateľka si uplatňuje nárok na náhradu trov konania a právneho zastúpenia voči porušovateľovi v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi platenie a náhradu trov konania.

Sťažovateľka oznamuje súdu, že súhlasí, aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania.».

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadril krajský súd listom sp. zn. Spr 10182/2012 z 12. decembra 2012, pričom z uvedeného listu vyplynuli tieto relevantné skutočnosti:

«(...) Predmetná vec napadla na Krajský súd v Prešove na odvolacie konanie dňa 1. 7. 2010 a bola zaradená pod vyššie uvedenú sp. zn. 19Co 76/2010.

Po naštudovaní veci a zvládnutí jej skutkovej a právnej náročnosti bolo vo veci rozhodnuté dňa 27. 9. 2011 a po napísaní rozhodnutia a jeho kontrole bola vec zaslaná súdu prvého stupňa.

Z uvedeného vyplýva, že k prieťahom v konaní v predmetnej veci nedošlo.

Súd prvého stupňa vo veci správne rozhodol, správne zistil skutkový stav, správne aplikoval príslušné hmotnoprávne normy na zistený skutkový stav, vydal rozhodnutie v súlade s ustanoveniami procesného práva, správne a dostatočne svoje rozhodnutie odôvodnil, a s ktorým odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje.

Aj odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že lex specialis v danom prípade reštitučné predpisy je treba primárne aplikovať. Iba, ak na vec nemožno aplikovať lex specialis, nastupuje aplikácia lex generalis, ale už sekundárne. V prejednávanom prípade však nebol na vec aplikovaný lex specialis, to znamená nárok nebol uplatnený podľa reštitučných predpisov, ale podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, teda lex generalis. Keďže reštitučný nárok nebol žalobcami uplatnený v zmysle reštitučných zákonov, uplynutím lehoty, počas ktorej to bolo možné zrealizovať, im zaniklo právo.

K odvolacím námietkam žalobcov odvolací súd ešte dodáva, že z vykonaného dokazovania bolo zistené, že štát predmetné nehnuteľnosti odňal bez právneho dôvodu v roku 1958. Nehnuteľnosti teda boli evidované na štáte bez právneho dôvodu, následne jednak privatizáciou a jednak ďalšími zmluvami boli zapísané ako vlastníctvo žalovaných. Aj keď na vyjadrenie uvedeného súd prvého stupňa použil výraz, že na štát „prešlo vlastníctvo“, nebolo však tvrdené, že na základe platného právneho úkonu ale práve súd prvého stupňa konštatoval, že bez právneho dôvodu bol štát zapísaný ako vlastník. Štát následne sa správal a nakladal s touto nehnuteľnosťou ako vlastník. Nie je preto možné súhlasiť s odvolacou námietkou, že súd prvého stupňa sa nevyporiadal s otázkou, ako došlo k strate vlastníctva právnych predchodcov žalobcov. Je tiež treba ešte uviesť, že do spisu boli pripojené fotokópie Výmeru o vlastníctve pôdy č. 2534/48 zo dňa 07. 04. 1948, od ktorých bol nárok žalobcov odôvodnený v dvoch vyhotoveniach, ktoré však vykazujú známky rozdielnosti.

Na veci nemôže zmeniť nič ani poukazovanie odvolateľov na iné rozhodnutia, či už Okresného alebo Krajského súdu v Prešove, ktorými bolo určené vlastnícke právo

prídelcov, nakoľko od uvedených rozhodnutí už súdna prax zaujala iné stanovisko. Taktiež nie je možné súhlasiť ani s ďalšou odvolacou námietkou, že súd prvého stupňa sa nevyporiadal zákonným spôsobom s dôkazmi, preto nezhodnotil a náležite neodôvodnil svoje rozhodnutie.

Preto okolnosti uvádzané navrhovateľkou v ústavnej sťažnosti považujeme za nedôvodné a predmetnú sťažnosť navrhujeme zamietnuť.

Zároveň súhlasíme s tým, aby bolo Ústavným súdom v predmetnej veci rozhodnuté bez našej účasti.»

4. Právny zástupca sťažovateľky na výzvu ústavného súdu z 20. decembra 2012 nevyužil svoje právo v určenej lehote zaujať stanovisko k uvedenému vyjadreniu krajského súdu, avšak už v ústavnej sťažnosti uviedol, že sťažovateľka „*súhlasí, aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania*“.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia označených práv.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

8. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

9. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať uvedené základné právo účastníkov garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy.

Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom.

10. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Z konštantnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/00).

11. Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodíť z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj v danej veci.

12. Sťažovateľka trvala na dôvodoch uvedených aj „v sťažnosti vedenej pod podacím číslom: 8579/2011“, pričom poukázala predovšetkým na to, že pozemok, ktorý je predmetom konania pred všeobecnými súdmi, nebol vyvlastnený a nikdy neprešiel na štát. Predmetnú nehnuteľnosť nadobudla tiež na základe výmeru o vlastníctve pôdy – prídelovej listiny zo 7. apríla 1948, z uvedeného vyplýva, že štát nemohol 22. septembra 1958 konfiškovať túto nehnuteľnosť V. K., ktorý už v tom čase nebol jej vlastníkom. Konštatuje, že ak štát takto postupoval, išlo by už len z tohto dôvodu o ničotný správny akt. Relevantné je podľa sťažovateľky aj to, že prídel bol vykonaný 7. apríla 1948 a zápis v prospech štátu 22. septembra 1958, teda po uplynutí desaťročnej lehoty. Ak uplynula táto lehota, bolo potrebné vziať podľa názoru sťažovateľky do úvahy aj ustanovenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (§ 116 zákona č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov). Keďže právni predchodcovia sťažovateľky nadobudli vlastnícke právo na základe prídelovej listiny, k odňatiu prídelu mohlo dôjsť len z dôvodov podľa § 23 ods. 2 nariadenia Slovenskej národnej rady č. 104/1945 Sb. SNR o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa v znení neskorších predpisov. Z týchto dôvodov podľa sťažovateľky neprešlo vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti na právneho predchodcu žalovaných (Československý štát), a preto nemôžu byť jeho vlastníkom ani žalovaní.

Sťažovateľka namieta ten právny záver všeobecných súdov, podľa ktorého ak sťažovateľka nevyužila svoje právo z reštitučných predpisov (*lex specialis*), nemôže sa domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva podľa občianskeho práva (*lex generalis*) z toho dôvodu, že jej právo zaniklo. Ustanovenia reštitučného predpisu podľa jej názoru na daný prípad nedopadajú, a preto ich ani nemožno uplatniť, *lex specialis* neruší platnosť *lex generalis*, len jeho primárnu aplikáciu vylučuje do doby, kým je zistené, že ustanovenia *lex specialis* na prípad nedopadajú. Sťažovateľka pritom poukázala aj na doterajšiu

rozhodovaciú prax ústavného súdu (III. ÚS 178/06, II. ÚS 231/09) a na obdobné rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky (I. ÚS 566/07).

Namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces sťažovateľka odôvodnila tým, že krajský súd aplikoval na jej vec právne predpisy [najmä § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 80 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)] spôsobom, ktorý zásadne poprel účel a význam aplikovanej právnej normy, teda ústavne nekonformne. Krajský súd sa podľa jej názoru v rámci hodnotenia dôkazov relevantne nevysporiadal s jej argumentáciou, predovšetkým s argumentáciou, ktorá je uvedená v predmetných nálezocho ústavného súdu. Odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu tak podľa nej nie je založené na dostatočných a právne relevantných dôvodoch, a tým je tiež v rozpore so zásadou spravodlivosti. Namietané rozhodnutie krajského súdu je podľa jej názoru v rozpore s konštantnou rozhodovacou praxou, je založené na nepredvídateľnej interpretačnej ľubovôli a je zásahom do princípu právnej istoty.

Namietané porušenie základného práva na vlastníctvo a práva na majetok sťažovateľka odôvodnila iba citáciou čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu.

13. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu sp. zn. 19 Co 76/2010 z 27. septembra 2011 vyplýva, že krajský súd potvrdil ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“), ktorým bola žaloba sťažovateľky (spolu s ďalšími žalobcami) zamietnutá z dôvodu, že sťažovateľka si vzhľadom na skutočnosti tvrdené v žalobe mohla uplatniť nárok na vydanie nehnuteľností postupom podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pôde“), pretože malo ísť o nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku prevzatia nehnuteľností bez právneho dôvodu. Keďže sťažovateľka takto nepostupovala, bola vylúčená možnosť, aby sa domáhala ochrany vlastníckeho práva podľa všeobecných predpisov, teda podaním žaloby o určenie, že sporná nehnuteľnosť patrí do dedičstva po neb. E. K., rod. S. Z obsahu predmetných rozsudkov okresného súdu a krajského súdu vyplýva, že tieto súdy vychádzali z predpokladu, že právni predchodcovia sťažovateľky vlastnícke právo k nehnuteľnosti nadobudli na základe prídelovej listiny (výmeru o vlastníctve pôdy) 7. apríla 1948, Československý štát bol

vedený ako jej vlastník od 22. septembra 1958, pričom tento zápis bol vykonaný bez právneho dôvodu. V namietanom rozsudku krajský súd vyjadril svoj právny názor v predmetnej veci takto: *„Aj odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že lex specialis v danom prípade reštitučné predpisy je treba primárne aplikovať. Iba, ak na vec nemožno aplikovať lex specialis, nastupuje aplikácia lex generalis, ale až sekundárne. V prejednávanom prípade však nebol na vec aplikovaný lex specialis, to znamená nárok nebol uplatnený podľa reštitučných predpisov, ale podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, teda lex generalis. Keďže reštitučný nárok nebol žalobcami uplatnený v zmysle reštitučných zákonov, uplynutím lehoty, počas ktorej to bolo možné zrealizovať, im zaniklo právo.“*

14. Sťažovateľka tvrdí, že namietaným rozsudkom krajského súdu č. k. 19 Co 76/2010-544 z 27. septembra 2011 došlo k porušeniu jej označených základných práv podľa ústavy a listiny, práva podľa dohovoru a podľa dodatkového protokolu najmä z dôvodu, že konajúce súdy zamietli jej žalobu na uvedenom právnom základe. Rozhodnutie krajského súdu je podľa sťažovateľky založené na takej aplikácii právnych predpisov (najmä § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka; § 80 OSP), ktorá je arbitrárna, zásadne poprela účel a význam aplikovaných právnych noriem a je založená na ich ústavne nekonformnom výklade.

15. V predmetnej veci je úlohou ústavného súdu posúdiť, či právny názor vyslovený krajským súdom v namietanom rozsudku, podľa ktorého ak osoba oprávnená domáhať sa podľa zákona o pôde reštitúcie svojho majetku, ktorý nadobudol štát bez právneho dôvodu, toto svoje právo v zákonom ustanovenej lehote nevyužila, hoci spĺňala podmienky ustanovené zákonom o pôde, nemôže sa domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva (bez časového obmedzenia) podaním určovacej žaloby podľa všeobecných predpisov občianskeho práva (hmotnoprávných i procesnoprávných), je výsledkom ústavne konformného výkladu vo veci aplikovaných ustanovení právnych predpisov.

16. Ústavný súd sa už v minulosti zaoberal otázkou, či právny poriadok Slovenskej republiky nevyklučuje uplatnenie práv určovacou žalobou za súčasnej existencie reštitučného zákonodarstva v prípade, ak žalobca, ktorý nevyužil možnosť uplatniť si svoj nárok na

základe reštitučných predpisov, podal žalobu, ktorou žiadal určiť, teda deklarovať existenciu svojho vlastníckeho práva (II. ÚS 231/09). S odkazom na svoju staršiu rozhodovaciu prax dospel k záveru, že reštitučné predpisy neboli vydané pre ten účel, aby spôsobili zánik vlastníckeho práva oprávnených osôb, ale aby im uľahčili obnovenie tohto vlastníckeho práva. Preto, ak došlo k zabratiu majetku štátom bez právneho dôvodu, osoba nestratila svoj vlastnícky vzťah k tomuto majetku a nič nebráni tomu, aby sa svojho nároku, resp. finančnej náhrady domáhala žalobou opierajúcou sa o všeobecné predpisy občianskeho práva [podľa nástrojov ochrany vlastníckeho práva – žalôb určovacích, vindikačných (na vydanie vecí), negatívnych a pod. (III. ÚS 178/06)].

17. Krajský súd dospel v rozsudku č. k. 19 Co 76/2010-544 z 27. septembra 2011 k opačnému záveru a tento svoj záver relatívne stručne odôvodnil, pričom argumentoval tým, že:

a) v dôsledku princípu, podľa ktorého tam, kde existuje špeciálna právna úprava, nemožno použiť úpravu všeobecnú, teda „*lex specialis v danom prípade reštitučné predpisy je treba primárne aplikovať. Iba, ak na vec nemožno aplikovať lex specialis, nastupuje aplikácia lex generalis, ale až sekundárne. V prejednávanom prípade však nebol na vec aplikovaný lex specialis, to znamená nárok nebol uplatnený podľa reštitučných predpisov, ale podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, teda lex generalis. Keďže reštitučný nárok nebol žalobcami uplatnený v zmysle reštitučných zákonov, uplynutím lehoty, počas ktorej to bolo možné zrealizovať, im zaniklo právo.*“;

b) štát bol evidovaný ako vlastník nehnuteľností, aj keď sa stal vlastníkom bez právneho dôvodu a nenadobudol vlastnícke právo na základe platného právneho úkonu, keď ich v roku 1958 odňal bez právneho dôvodu, na základe tohto zápisu sa štát správal ako vlastník s tým, že na základe privatizácie a ďalších zmlúv sa nehnuteľnosti stali vlastníctvom žalovaných;

c) do spisu boli pripojené fotokópie výmeru o vlastníctve pôdy č. 2534/48 zo 7. apríla 1948, od ktorých bol nárok sťažovateľky odvodený v dvoch vyhotoveniach s tým, že vykazujú znaky rozdielnosti (krajský súd ale bližšie nevysvetľuje relevanciu tohto argumentu a ani to, aké závery z tejto skutočnosti odvodil, pozn.);

d) súdna prax zaujala už odlišné stanovisko od rozhodnutí okresného súdu, prípadne krajského súdu, ktorými bolo určené vlastnícke právo prídelcov (krajský súd obsah tejto odlišnej judikatúry bližšie neuvádza, rovnako tak neuvádza ani nijaké konkrétne rozhodnutia, pozn.).

18. Krajský súd sa v odôvodnení namietaného rozsudku z 27. septembra 2011 odvoláva aj na argumentáciu okresného súdu ako súdu prvého stupňa v jeho rozsudku č. k. 14 C 80/2005-511 z 28. apríla 2010, pričom kľúčovým argumentom okresného súdu je právny názor, podľa ktorého *„po uplynutí lehoty na uplatnenie reštitučných nárokov už nemožno oprávnenú osobu naďalej považovať za vlastníka veci...“*. Z uvedeného vyplýva, že nevyužitím možnosti domáhať sa reštitučného nároku v zákonnej lehote dochádza k nezvratnému zániku práva. Podľa okresného súdu pri výklade reštitučných predpisov má *„prioritu princíp právnej istoty“* vzhľadom na to, že ani reštitučné nároky neboli zákonnou prekážkou pre privatizáciu a prípadné ďalšie prevody majetku, *„pričom za týchto okolností v prípade ak štát previedol majetok na tretie osoby, existuje v danom prípade zásada určitého legitímneho očakávania, že týmto vlastníkom musí byť daná možnosť počítať s udržaním stability právnych vzťahov...“*.

19. Ústavný súd napriek tejto argumentácii krajského súdu nezistil dôvod, pre ktorý by sa mal odkloniť od názoru vysloveného v jeho doterajšej rozhodovacej praxi. Rozhodnutie krajského súdu považuje ústavný súd za také, ktoré je založené na ústavne nekonformnom výklade dotknutých ustanovení právnych predpisov. Jeho argumentácia nemôže vo vzťahu k prípadom, keď došlo k zabratiu nehnuteľnosti štátom v rozhodnom období, bez právneho dôvodu, obstať.

Krajský súd pri argumentácii nevzal do úvahy zmysel a účel reštitučného zákonodarstva, ktorým nebolo spôsobenie zániku vlastníckeho práva oprávnených osôb, ale naopak, uľahčenie obnovenia ich vlastníckeho práva. A v žiadnom prípade ním nemohlo byť a nebolo vytváranie dodatočných nadobúdacích titulov pre nadobudnutie vlastníckeho práva (štátom) s odstupom mnohých rokov, a tým aj legalizácia takých postupov štátu v dobe neslobody, ktoré boli nezlučiteľné nielen s ústavnými princípmi ochrany vlastníctva v ich dnešnom chápaní, ale boli v rozpore aj s právom platným v rozhodnom období.

Pokiaľ zákonodarca vytvoril v § 6 ods. 1 písm. p) zákona o pôde samostatný reštitučný dôvod spočívajúci v tom, že oprávneným osobám sa vydajú nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku prevzatia nehnuteľností bez právneho dôvodu, zmyslom tohto ustanovenia bolo uľahčiť oprávneným osobám dosiahnutie ich zápisu ako vlastníkov v katastri nehnuteľností v (nepochybne častých) prípadoch, keď štát zneužívajúc svoje postavenie v dobe neslobody a nedbajúc na platné právo pripustil zmenu zápisu vlastníckeho práva v evidencii nehnuteľností bez splnenia základných požiadaviek vyplývajúcich (aj) z vtedy platného práva. Uľahčenie postavenia oprávnených osôb malo spočívať aj v tom, aby nápravu zápisu svojho (stále existujúceho) vlastníckeho práva mohli dosiahnuť v relatívne jednoduchom správnom konaní a nemuseli sa domáhať súdnej ochrany svojho vlastníckeho práva.

Zo základných zásad občianskeho práva možno potom vyvodit', že v situácii, keď povinnej osobe (štátu) nesvedčí žiadny právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ostalo naďalej k nehnuteľnosti zachované vlastnícke právo toho subjektu, ktorý bol jej posledným vlastníkom pred dňom zápisu vlastníckeho práva štátu, hoci zápis v evidencii nehnuteľností tomu nezodpovedá.

20. Názor okresného súdu, s ktorým sa krajský súd stotožnil, podľa ktorého zánik práva oprávnenej osoby postupovať podľa zákona o pôde márnym uplynutím lehoty ustanovenej v § 13 zákona o pôde znamená aj zánik jej vlastníckeho práva, tobôž v situácii, keď povinnej osobe (na rozdiel od oprávnenej osoby) nesvedčí žiaden nadobúdací titul k nehnuteľnosti, zásadne popiera základné právo na vlastníctvo, tak ako to je garantované v čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny, či právo na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu, pretože jeho aplikácia by znamenala vytvorenie dosiaľ v právnom poriadku neznámeho spôsobu straty vlastníckeho práva fyzických osôb v prospech štátu. Takýto záver nemožno vyvodit' ani z tretej vety ustanovenia § 13 ods. 1 zákona o pôde (neuplatnením práva v lehote právo zanikne), ktorá sa už len z hľadiska systematického a gramatického výkladu môže vzťahovať iba na zánik reštitučného nároku ustanoveného zákonom o pôde, avšak nie na zánik práva vlastníckeho garantovaného Občianskym zákonníkom, ústavou, listinou a dodatkovým protokolom. Účelom reštitučných ustanovení

zákona o pôde nebolo teda ustanoviť zákaz dosiahnutia revízie krokov štátu urobených v rozhodnom období márnym uplynutím lehoty na uplatnenie reštitučného nároku, ako to vyplýva z napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Rovnako tak systematickým a logickým výkladom zákona o pôde nemožno dospieť k inému záveru než takému, že reštitučné predpisy nevychádzali z domnienky, že vlastnícke právo prešlo na štát v rozhodnom období aj v prípade neexistencie titulu jeho nadobudnutia, ale iba z toho, že v tomto zmysle bol vykonaný zápis vlastníctva v prospech štátu v evidencii nehnuteľností. Ustanovenie § 6 zákona o pôde nerieši (spätne) vlastnícky režim nehnuteľností, zámerne hovorí v ustanovení § 6 ods. 1 písm. p) zákona o pôde o tom, že nehnuteľnosť bola „prevzatá“ štátom.

21. Z rovnakých dôvodov neobstojí ani argumentácia krajského súdu, podľa ktorej s ohľadom na princíp, že tam, kde existuje špeciálna právna úprava, nemožno použiť úpravu všeobecnú, a preto žalobou o určenie vlastníckeho práva nemožno obchádzať účel a zmysel reštitučného zákonodarstva. Sťažovateľka (spolu s ďalšími žalobcami) sa podaním určovacej žaloby nepokúsila obchádzať reštitučné zákonodarstvo, ale iba využila zákonom ponúkanú možnosť domáhať sa ochrany nimi tvrdeného (existujúceho) vlastníckeho práva procesne akceptovateľným spôsobom.

22. Ústavný súd nemá dôvod od svojho už skôr vysloveného názoru (III. ÚS 178/06, II. ÚS 249/2011) upustiť a konštatuje, že aj v prípade sťažovateľky prichádzala do úvahy žaloba podľa všeobecných predpisov občianskeho práva, teda podanie žaloby o určenie, že tu vlastnícke právo je. Takto podanú žalobu sťažovateľky boli preto všeobecné súdy povinné prerokovať a o nej rozhodnúť (porovnaj najmä IV. ÚS 295/2012).

23. Je nepochybné, že mimoriadne významné v tomto kontexte sú nielen okolnosti tvrdeného nadobudnutia vlastníckeho práva (aj) sťažovateľkou, ale aj otázka, či nehnuteľnosť užívali po určitý (spravidla dlhý) čas dobromyseľne alebo nie, či sa správali ako jej vlastníci, držitelia alebo detentori. Posudzovať existenciu namietaného porušenia označeného vlastníckeho práva, jeho vznik, oprávnenosť ich držby a následné zmeny v osobách vlastníkov a vplyv týchto okolností na záver o tom, či vlastnícke právo žalovaní

nadobudli a kedy a na základe akej právnej skutočnosti sa tak stalo, však patrí všeobecným súdom, ktorých úlohou je poskytnúť ochranu vlastníckemu právu účastníkom konania vedeného pred nimi. Vo veci sťažovateľky sa však všeobecné súdy už týmito otázkami nevenovali s ohľadom na právny názor, na ktorom svoje rozhodnutie založili.

24. Z uvedených dôvodov považoval ústavný súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu o potvrdení rozsudku okresného súdu o zamietnutí žaloby (aj) sťažovateľky za rozporné s označenými ustanoveniami ústavy, listiny a dodatkového protokolu, pretože pri aplikácii citovaných zákonných predpisov všeobecným súdom sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že zásadne poprel ich účel a význam. Ústavný súd preto konštatoval, že rozsudkom č. k. 19 Co 76/2010-544 z 27. septembra 2011 krajský súd porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základné právo na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a právo pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

III.

25. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie(...). Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie(...)

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal

rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Keďže krajský súd rozsudkom č. k. 19 Co 76/2010-544 z 27. septembra 2011 porušil označené základné práva sťažovateľky, ústavný súd zrušil toto rozhodnutie (aj vo vzťahu k sťažovateľke) a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu). Povinnosťou krajského súdu bude riadiť sa právnym názorom ústavného súdu a znova posúdiť odvolacie námietky sťažovateľky v intenciách tohto nálezu ústavného súdu.

26. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľke vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za dva účelne vykonané úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie sťažnosti z 27. decembra 2011). Za dva úkony právnej pomoci vykonané v roku 2011 patrí odmena v sume dvakrát po 123,50 €, preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 247 €. Spolu s režijným paušálom ku každému úkonu (2 x 7,41 € v roku 2011) tvorí náhrada trov právnej služby advokátom celkovú sumu 261,82 € v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľky rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

27. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, tento nález nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. februára 2013